

Asia: VN/9996/2019

FOSSIILITTOMAN LIIKENTEN TIEKARTTA - LUONNOS VALTIONEUVOSTON PERIAATEPÄÄTÖKSEKSI KOTIMAAN LIIKENTEN KASVIHUONEKAASUPÄÄSTÖJEN VÄHENTÄMISESTÄ

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

VN/9996/2019 Fossiilittoman liikenteen tiekartta – luonnos Valtioneuvoston periaatepäätökseksi kotimaan liikenteen kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisestä

Tilastokeskus kiittää mahdollisuudesta antaa kirjallinen lausunto luonnoksesta Valtioneuvoston periaatepäätöksestä kotimaan liikenteen kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisestä. Tilastokeskuksen lausunto käsittelee luonnoksessa esitettyjen ehdotusten taustalla olevaa tietopohjaa ja ehdotettujen toimien seuranta.

Johdanto-tekstissä mainitaan, että ”käynnistetään yhteistyöverkosto, jonka tehtävänä on kehittää päästömittaristoja muun muassa verotuksen pohjaksi”. Tilastokeskus tuottaa huomattavan määrän tietoja muun muassa päästöistä päästökomponentteittain ja energian kulutuksesta polttoaineittain ja siten voisi osallistua käynnistettävän yhteistyöverkoston toimintaan.

Fossiilisten polttoaineiden korvaaminen vaihtoehtoisilla käyttövoimilla-luvussa (3.1.1) ensimmäisenä toimenpiteen selvennyksessä mainitaan, että jakeluvuoritelaki sisältää tällä erää vain tieliikenteessä käytetyt nestemäiset biopolttoaineet (etanoli, biodiesel ja uusiutuva diesel). Tilastokeskuksen huomion mukaan, bensiinin jakeluvuoritteeseen sisältyy muutakin kuin etanoli, siinä on myös mukana ainakin eetterien bio-osuudet sekä synteettinen biobensiini.

Seuranta ja mittarit-lukuun Tilastokeskuksella on seuraavia huomioita:

- Ehdotettujen toimenpiteiden seurantamittarit on lueteltu tiekartassa, mutta ei sitä ovatko kyseiset mittarit jo olemassa. Jos on, niin lähdetieto olisi hyvä mainita. Jos mittareita ei ole olemassa, ne täytyy tuottaa, jolloin ehdotus mittarin tuottajaksi olisi myös hyvä mainita.
- Nykyisillä liikennetilastoilla pystytään aika hyvin seuraamaan tiekartan edistymistä eli minkälaisia ajoneuvoja (käyttövoimat, ikä) sekä näiden liikennesuoritteita.
- Katsastusvelvoitetta harvennettiin 2018 ja ensimmäinen määräaikaikatsastus on yksityiskäytössä olevilla henkilöautoilla vasta neljäntenä vuonna. Tämän takia suoritelaskennassa käytettävät matkamittarilukema-tiedot saadaan viiveellä, joten sähköautojen liikennesuoriteosuuden ja sitten sähköautokannan energiankulutuksen selvittäminen hankaloituu.
- Seuranta-luvussa mainitaan vain toimenpiteiden seuranta, ei vastaavien päästöjen seuranta. Päästövaikutusten seuranta olisi tärkeää, jotta voidaan arvioida, vastaavatko vaikutukset tiekartassa arvioituja ja onko toimien yhteisvaikutus riittävä
- Sähkön osuus liikenteen käyttämästä kokonaisenergiasta – täyssähköautojen ja etenkin ladattavien hybridien kuluttaman sähkön arviointia tulee kehittää
- Kulku- ja kuljetusmuoto-osuuksien muutosta kannattaisi seurata (liittynevät liikennejärjestelmän kehittämiseen, digitalisaation enenevään hyödyntämiseen ja tavaraliikenteessä raide+kumipyöräliikenteen yhdistämistavoitteisiin – tarvitaanko uusia tiedonkeruita?)
- Kaikkia ehdotettuja toimenpiteitä ei ole mainittu seurannassa. Mittareita ei ole seuraaville toimenpiteille: ”Varmistetaan että liikenteessä käytettävät uusiutuvat polttoaineet on valmistettu vain kestävästä raaka-aineista.” ”Edistetään sosiaalisen ja alueellisen oikeudenmukaisuuden toteutumista myös pitkällä aikavälillä.”
- Seurannassa ja toimenpiteiden suunnittelussa on mahdollisuus käyttää myös ympäristötilinpidon tilastoja. Niiden sisältämät tiedot energiasta, päästöistä, ympäristö- ja energiaveroista sekä ympäristönsuojelumenoista ja ympäristöliiketoiminnasta voidaan suoraan yhdistää kansantalouden tilinpidon tietoihin eri toimialojen taloudellisesta kehityksestä

Forsell Pia
Tilastokeskus